

5 giải pháp phát triển ngành công nghiệp hóa chất

13:54 28/04/2025

Nhằm tạo cơ chế, chính sách phù hợp để triển khai thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, đồng thời phát triển công nghiệp hóa chất theo hướng bền vững, tăng trưởng xanh, an toàn và thân thiện với môi trường, trong quá trình xây dựng dự thảo Luật Hóa chất (sửa đổi), Bộ Công Thương đã tham mưu Chính phủ một số giải pháp.

Cụ thể như sau:

Thứ nhất, bổ sung các quy định về xây dựng và thực thi chiến lược phát triển ngành công nghiệp hóa chất

Dự thảo bổ sung các quy định về xây dựng và thực thi chiến lược phát triển ngành công nghiệp hóa chất theo hướng quy định rõ yêu cầu đối với nội dung của chiến lược; giai đoạn lập chiến lược; trách nhiệm xây dựng, thẩm quyền phê duyệt và trách nhiệm tổ chức thực hiện chiến lược phát triển công nghiệp hóa chất.

Thứ hai, xây dựng yêu cầu, tiêu chí, quy định đặc thù đối với dự án hóa chất

Khái niệm về “Dự án hóa chất” đã được làm rõ hơn so với Luật Hóa chất 2007, cụ thể: Dự án hóa chất là dự án đầu tư xây dựng được hình thành và thực hiện với mục tiêu chính để tiến hành hoạt động sản xuất, tồn trữ hóa chất và các sản phẩm của ngành công nghiệp hóa chất.

Bên cạnh các yêu cầu về đầu tư, xây dựng, dự án hóa chất cần đáp ứng các yêu cầu, quy định về công nghệ hóa chất, an toàn hóa chất. Dự thảo Luật quy định các nội dung cần được xem xét, đánh giá trong giai đoạn quyết định chủ trương đầu tư, giai đoạn quyết định đầu tư dự án hóa chất nhằm đáp ứng các yêu cầu về công nghệ, an toàn hóa chất và bảo vệ môi trường, hướng đến lồng ghép các tiêu chí hóa học xanh và thực hiện mục tiêu phát triển bền vững. Chính phủ sẽ quy định chi tiết về các nguyên tắc hóa học xanh, quy định chi tiết việc thực hiện các quy định đặc thù đối với dự án hóa chất, đảm bảo lồng ghép tối đa vào

các quy trình, thủ tục về đầu tư, xây dựng hiện hành tại Luật Đầu tư, Luật Xây dựng.

Ảnh minh họa (nguồn: Internet)

Thứ ba, ưu đãi đối với lĩnh vực công nghiệp hóa chất trọng điểm

Nhằm tạo cơ chế, chính sách phù hợp để triển khai thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng về thúc đẩy phát triển công nghiệp hóa chất thành ngành công nghiệp nền tảng, hiện đại, dự thảo Luật quy định về các lĩnh vực công nghiệp hóa chất trọng điểm và các dự án đầu tư thuộc các lĩnh vực này phù hợp với chiến lược phát triển ngành công nghiệp hóa chất, có quy mô vốn đầu tư, tiến độ giải ngân theo quy định của Chính phủ được hưởng ưu đãi và hỗ trợ đầu tư đặc biệt theo quy định tại Luật Đầu tư và quy định của luật khác có liên quan.

Các lĩnh vực công nghiệp hóa chất trọng điểm bao gồm: các lĩnh vực sản xuất sản phẩm để cung cấp nguyên liệu cơ bản, thiết yếu cho nhiều ngành, lĩnh vực sản xuất khác (hóa chất cơ bản, hóa dầu, cao su); lĩnh vực sản xuất góp phần đảm bảo an ninh lương thực, an ninh y tế (hóa dược, phân bón chất lượng cao); lĩnh vực thúc đẩy phát triển bền vững, hướng tới kinh tế tuần hoàn (sản xuất hóa chất hydro, amoniac và các dẫn xuất từ nguồn năng lượng tái tạo; dự án đầu tư khu công nghiệp chuyên ngành hóa chất, tổ hợp hóa chất).

Quy định như trên nhằm đảm bảo đồng bộ với Luật Đầu tư, phù hợp với thực tiễn hoạt động đầu tư trong lĩnh vực hóa chất, đồng thời bảo đảm tính linh hoạt trong điều hành của Chính phủ.

Thứ tư, xây dựng các quy định nhằm quản lý, thúc đẩy mạng lưới tư vấn trong hoạt động hóa chất, hỗ trợ phát triển cả về số lượng và chất lượng

Dự thảo bổ sung quy định về hoạt động tư vấn chuyên ngành hóa chất theo hướng:

Bổ sung điều kiện về chuyên môn hóa chất đối với tư vấn thực hiện các hoạt động xây dựng. Việc cấp chứng chỉ cho các đối tượng này thực hiện theo quy định hiện hành của Luật Xây dựng.

Bổ sung quy định về điều kiện chuyên môn, cấp chứng chỉ đối với một số hoạt động tư vấn liên quan trực tiếp đến công nghệ và an toàn, an ninh hóa chất.

Việc bổ sung quy định về hoạt động tư vấn chuyên ngành hóa chất nhằm nâng cao hiệu quả công tác an toàn hóa chất, đảm bảo quyền lợi cho các chủ đầu tư dự án, lựa chọn được các giải pháp công nghệ, xây dựng, an toàn phù hợp, hiệu quả, tiết kiệm chi phí.

Thứ 5, sửa đổi quy định về thời điểm thẩm định Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất

Việc thẩm định Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất trong giai đoạn lập báo cáo nghiên cứu khả thi (FS) vừa bảo đảm hiệu quả trong công tác thẩm định, phê duyệt của cơ quan quản lý nhà nước, vừa giúp doanh nghiệp giảm thiểu thiệt hại có thể phát sinh do phải sửa đổi kết cấu xây dựng. Căn cứ vào hồ sơ thiết kế từ giai đoạn FS, cơ quan quản lý đã có đầy đủ thông tin để tiến hành thẩm định Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất; việc kiểm tra, phê duyệt Kế hoạch này sẽ được kết hợp trong quá trình kiểm tra nghiệm thu hoàn thành công trình xây dựng, không phát sinh thủ tục hành chính.

Để đảm bảo những cơ chế, chính sách phát triển ngành công nghiệp hóa chất tại Dự thảo Luật phù hợp, sát với thực tiễn, tạo động lực để phát triển ngành hóa chất, các đơn vị thuộc Bộ Công Thương cần:

Phối hợp chặt chẽ, tập trung, chủ động để thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp phát triển ngành hóa chất tương xứng với vai trò, vị trí của ngành hóa chất.

Nghiên cứu đề xuất giải pháp phát triển công nghiệp hóa chất xanh, hiện đại, thân thiện với môi trường, đảm bảo an toàn cho con người. Nghiên cứu, đề xuất giải pháp thu hút đầu tư và khuyến cáo bổ sung quy hoạch vùng, quy hoạch tỉnh, quy hoạch quốc gia các nội dung liên quan đến tổ hợp, khu công nghiệp hóa chất tập trung, lựa chọn địa điểm phù hợp để hình thành các tổ hợp, khu công nghiệp hóa chất tập trung, có hạ tầng kỹ thuật đồng bộ, đảm bảo yêu cầu

về an toàn, môi trường và có tính đến các yếu tố kinh tế chia sẻ, kinh tế tuần hoàn;

Đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học công nghệ trong ngành công nghiệp hóa chất, trong đó, xem xét ưu tiên nhiệm vụ nghiên cứu nâng cao chuỗi giá trị gia tăng cho các sản phẩm ngành công nghiệp hóa chất.

Tiếp tục và tăng cường các hoạt động truyền thông, cung cấp thông tin cho các cấp, các ngành ở Trung ương và địa phương về vai trò, vị trí, sự cần thiết và những đóng góp tích cực của ngành công nghiệp hóa chất.

Xây dựng, đề xuất các giải pháp quản lý hóa chất ở các cấp đảm bảo hiệu lực quản lý, một mặt nâng cao vai trò trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước chuyên ngành của ngành Công Thương, mặt khác nâng cao trách nhiệm của chính quyền địa phương về vấn đề này.

Minh Anh